

Előterjesztés

A Képviselő-testület 2012. december 13-án tartandó ülésére.

Tisztelt Képviselő-testület!

A hátrányos helyzetű települések legnagyobb problémája a munkanélküliek és a szociális ellátást igénylők számának növekedése. A szociális törvényből adódó ellátási formák, az aktív korú nem foglalkoztatottak ellátása, az átmeneti (egyszeri) segély nem oldja meg a településeken jelentkező szociális problémákat. A jövedelmi viszonyokból következő problémák megoldásában az önkormányzat szerepvállalásának fontos funkciója van, bár a lehetőségek erősen behatároltak. A pénzbeli segélyezésnek, mint korrekciós megoldásnak az is korlátja, hogy ha a lakosság szegény, az önkormányzat pénzforrásai is szűkebbek. A hosszú távú perspektíva a munkajövedelemhez jutás feltételeinek megteremtése.

2011. január 1-jétől jelentős átalakításon ment át a közfoglalkoztatás rendszere: megszűntek a közhasznú, közcélú és a közmunka támogatások, őket a közfoglalkoztatás új rendszere váltotta fel, melyek a következő támogatási formákat tartalmazza:

- **önkormányzatok által szervezett rövid időtartamú közfoglalkoztatás**
- **önkormányzatok által szervezett hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás**
- **országos közfoglalkoztatási programok**
- **vállalkozások számára közfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatás**
- **Startmunka mintaprogramok (kistérségi, országos, téli, átmeneti)**

2011. szeptember 1-jétől a Belügyminisztérium vette át a közfoglalkoztatás irányítását. Ettől az időponttól datálódik az un. Startmunka mintaprogramok elindulása, mely számos területen támogatja a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek megvalósulását. A Startmunka programok egyik eleme az úgynevezett Kistérségi Mintaprogram, melyek új típusú, innovatív megközelítésben újraértelmezik a közfoglalkoztatás szerepét és jelentőségét, nevezetesen értékteremtő tevékenységek támogatásával valósítanak meg a köz számára hasznos célkitűzéseket. A mintaprogramok kiemelten támogatott tevékenységei a különböző mezőgazdasági tevékenységek, a belvíz elvezetési munkálatok elvégzése, a közút és mezőgazdasági úthálózatok karbantartása, illetve az illegális hulladéklerakók felszámolása és a téli közfoglalkoztatás. A közfoglalkoztatás keretében az aktív korú nem foglalkoztatott személyek részére megállapított bérpótló juttatást (BPJ) a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) váltotta fel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege: 2012. január 01-től az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a. (jelenleg: 22.800 Ft). Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult, az alábbi kivétellel: egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy köteles álláskeresőként együttműködni a Munkaügyi Központ Kirendeltségével. Köteles az iskolai végzettségétől és szakképzettségétől függetlenül a kirendeltség által felajánlott munkát – beleértve a közfoglalkoztatást is – elvállalni. A Munkaügyi Központ által felajánlott képzési lehetőséget, vagy munkaerő-piaci programban való részvételt elfogadni.

Déaványa Városi Önkormányzat által megvalósult közfoglalkoztatási formák

2012. évi bérfelhasználás és létszám
2011.12.01.-2012.11.30.

Rövid időtartamú közfoglalkoztatás – Pénzügyi létszám				
Statisztikai létszám		Átszámított létszám		Érintett létszám
1,89 fő		1,18 fő		23 fő
Rövid időtartamú közfoglalkoztatás – Felhasznált bér				
Munkabér	Járulék tám.	Összesen	Visszaigényelt	Saját erő
445.730.-	53.991.-	499.721.-	453.860.-	45.861.-
Huzamosabb időtartamú közfoglalkoztatás – Pénzügyi létszám				
Statisztikai létszám		Átszámított létszám		Érintett létszám
6,54 fő		6,23 fő		35 fő
Huzamosabb időtartamú közfoglalkoztatás – Felhasznált bér				
Munkabér	Járulék tám.	Összesen	Visszaigényelt	Saját erő
4.906.212.-	536.195.-	5.442.407.-	4.552.043.-	890.364.-
Szociális Földprogram – Pénzügyi létszám				
Statisztikai létszám		Átszámított létszám		Érintett létszám
2,09 fő		2,09 fő		10 fő
Szociális Földprogram – Felhasznált bér				
Munkabér	Járulék tám.	Összesen	Visszaigényelt	Saját erő
1.714.355.-	230.684.-	1.945.039.-	1.945.039.-	0.-
Kistérségi Startmunka Mintaprogram – Pénzügyi létszám				
Statisztikai létszám		Átszámított létszám		Érintett létszám
90,00 fő		90,00 fő		186 fő
Kistérségi Startmunka Mintaprogram – Felhasznált bér				
Munkabér	Járulék tám.	Összesen	Visszaigényelt	Saját erő
79.034.726.-	10.279.394.-	89.314.120.-	89.314.120.-	0.-
TÁMOP – Pénzügyi létszám				
Statisztikai létszám		Átszámított létszám		Érintett létszám
3,55 fő		3,55 fő		10 fő
TÁMOP – Felhasznált bér				
Munkabér	Járulék tám.	Összesen	Visszaigényelt	Saját erő
3.163.596.-	606.285.-	3.769.881.-	3.046.690.-	723.191.-
A közfoglalkoztatott dolgozók táppénz költségei, mely az Önkormányzatot terheli:				
2011. december 01-től 2012. november 30-ig összesen:				408.065.-

Statisztikai létszám: 2011. december 01-től 2012. november 30-ig közfoglalkoztatott dolgozók naptári napjainak számát elosztjuk az év napjainak a számával.

Átszámított létszám: A részmunkaidőben foglalkoztatott dolgozók statisztikai létszámát átszámítva teljes munkaidősre.

Érintett létszám: Akik ténylegesen részt vettek 2011. december 01-től 2012. november 30-ig az adott foglalkoztatási formában.

A dolgozók munka törvénykönyv hatálya alá tartoznak. A munkáltatói jogkör gyakorlója a polgármester.

A közfoglalkoztatás ügyintézése a volt „GAMESZ” épületben található. Az adminisztratív feladatokat 1 fő alkalmazott és egy fő közfoglalkoztatott látja el. Feladataik munkaszerződések, bejelentések, támogatások, visszaigénylések készítése, pályázatírás azok elszámolása, mely naprakész nyilvántartást, embert próbáló feladatot igényel. A munkaszervezést én irányítom, az ellenőrzést 2 fő határozott idejű alkalmazott segíti.

A. Kistérségi Startmunka Mintaprogram

Dévaványa Városi Önkormányzat 2012. évben közfoglalkoztatását főleg Kistérségi Startmunka Mintaprogram keretén belül oldja és oldotta meg. A Kistérségi Startmunka Mintaprogram 5 projekteleme 131 főnek biztosított munkalehetőséget 100 % támogatási intenzitással.

A Belügyminisztérium a kistérségi startmunka mintaprogramok szervezésénél figyelembe vette a korábban indult értékteremtő közfoglalkoztatási programok tapasztalatait, így a főbb tevékenységi területek a következők:

- mezőgazdasági projektek,
- mezőgazdasági földutak rendbetétele,
- belvízelvezetés,
- illegális hulladéklerakó helyek felszámolása,
- belterületi közúthálózat javítása,
- a közfoglalkoztatottak téli foglalkoztatásának kialakítása.

Kistérségi Startmunka mintaprogramra pályázott idén is az önkormányzatunk, készített programtervet a tavalyi évben elindított programelemekre. A kistérségi programok hosszabb időtartamú foglalkoztatást biztosítanak a nehéz helyzetben lévők számára.

A mintaprogramokba a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők vonhatók be elsősorban.

A foglalkoztatás időtartama 2–12 hónap, napi 8 órás munkaidőben történik. A 8 órás bruttó szakmunkás bér 92.000.-Ft., nettó bére 60.260.-Ft., 8 órás segédmunkás esetben a bruttó bér 71.800.-Ft, nettó bére 47.029.-Ft.

Az 5 projektelelem megnevezése:

1. Belvíz-elvezetési program	52 fővel 02.01.-től 09.30-ig.
2. Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	15 fővel 02.01.-től 12.31-ig.
3. Közúthálózat javítása	10 fővel 02.01.-től 11.30-ig.
4. Mezőgazdasági projekt	34 fővel 03.01.-től 12.31-ig.
5. Mezőgazdasági földutak rendbetétele	20 fővel 03.01.-től 08.31-ig.

Kistérségi startmunka mintaprogram szolgáltatás- anyag- és eszköztámogatás	
2012. február 01-től 2012. december 31-ig.	
Projektelelem megnevezése	Támogatás
Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása projekt	2.427.380.-
Belvíz elvezetési projekt	2.988.450.-
Belterületi közúthálózat javítása projekt	2.260.060.-
Mezőgazdasági földutak karbantartása projekt	5.408.320.-
Mezőgazdasági projekt	11.177.245.-
Összesen:	24.261.455.-

A kérelmünk a Munkaerő-piaci Alap Közfoglalkoztatás kiadásai 2012. évi előirányzatának terhére indított Startmunka-program támogatására vonatkozott, 25%-os ÁFA kulccsal számolva. A kérelem előkészítése, beadása több lépcsőben valósult meg az elmúlt év végén. Az ÁFA változása miatt azt jelenti, hogy a 2%-os ÁFA emelkedés saját erőt jelent, vagyis minden nettó 1,0 millió forint után ez 20 ezer forint.

Az 5 projektelemnél a kérelemben vállalt követelményeket maradéktalanul teljesítettük. Időközbeni megvalósulás menetéről már tájékoztatva lett júniusban a T. Képviselő-testület. Elmaradás anyagi szinten a mezőgazdasági projektnél tapasztalható, hiszen szeptember 30-ig 144 e Ft volt a bevétel. Ez köszönhető az időjárási viszonyoknak, alacsony piaci árak. Úgy gondolom ezen haladéktalanul erősíteni kell, még hatékonyabban kell fellépni azon kockázati tényezők ellen, amelyek veszélyeztetik a program sikerességét. Ennek kidolgozása, egyeztetése folyamatban volt, van és kell hogy legyen. (Helyes növényfajta választás, baktériumtrágyák alkalmazása, környezettudatos munkavégzés, szakmai ismeretek elsajátítása stb.) A 34 fő közfoglalkoztatottból 33 fő 2012. november 21-től növénytermesztés és tartósítás szakképzésen vesz részt.

Startmunka-programunkat rendszeresen ellenőrizték, mely kiterjedt szinte mindenre, a helyszíni munkavégzéstől a támogatások igénylésén át az összes adminisztráció vezetéséig. Az ellenőrzéseknek rendben megfeleltünk.

A **Belügyminisztérium** a települési önkormányzatok között **10 települést** jelölt ki **referenciahelyként** országos szinten. Ebből 3 település Békés megyében található, s köztük szerepel **Dévaványa** is (ill. Békésszentandrás, Csorvás). Ez azt jelenti, hogy az erkölcsi és szakmai elismertség mellett kiemelt jelentőséggel és figyelemmel bír, amely remélhetőleg „lépéselőny” a többi települések mellett.

A 2013-as évi közfoglalkoztatás tervezete folyamatos, egyeztetése, elbírálása most is zajlik.

B. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

A települési önkormányzatok, közfeladatot ellátó gazdasági társaságok, intézmények, vagy önkormányzati társulások pályázati úton kaphattak támogatást kötelezően ellátandó, illetve önként vállalt közfeladataik ellátásához. A pályázóknak munkatervet és ezt megalapozó költségvetést kellett kidolgoznia. A teljes munkaidős közfoglalkoztatásba elsősorban, de nem kizárólag a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak vonhatók be. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatásának célja, hogy a hátrányos helyzetű, elsősorban bérpótló támogatásra jogosult álláskeresők részére nyújtson támogatást. A támogatás időtartama 2-12 hónap határozott idejű munkaviszony keretében, 6-8 órás munkaidőben, a támogatás mértéke 70%.. A 6 órás bruttó segédmunkás bér 53.850,-Ft., nettó bére 35.272-Ft., 8 órás esetében a segédmunkás bér 71.800,-Ft., nettó bére 47.029,-Ft., Ebben az évben 35 fő hosszabb időtartamú foglalkoztatását valósítottuk meg.

C. Szociális Földprogram

2011.12.01-től 2011.12.31-ig 5 fő 6 órában foglalkoztatva, 100%-os támogatással.
2012.03.01-től 2012.06.30-ig szintén 5 fő 8 órában, melyhez nem kellett önrészt biztosítani.

D. TÁMOP

Társadalmi Megújulás Operatív Program keretén belül 10 főt alkalmaztunk az eltelt egy évben. Változó támogatási intenzitással, ahol az Önkormányzati önrész 723.191.-

Az itt dolgozó emberek 90%-a „átesett a rostán”, fizikai, - szellemi képességüknek kell megtalálni a rábízni a munkafolyamatot. A dolgozók szintén kb. 90%-a szakképzetlen, némelyik a 8 általános iskolai végzettsége sincs meg. A legnagyobb problémát a heti bérfizetés jelenti. Megnö, mint a munkáltatónak, mint a munkavállalónak az anyagi terhe, előbbinek jelentős többletfeladattal jár. Ezt már többször jeleztük e formátum megszüntetését. Ebben változás várható – csak épp nem pozitív irányban-, ugyanis nem heti utalás lesz, hanem heti készpénzfizetés (hivatalosan még nem kaptunk értesítést). Másik probléma, amit kezelünk kell, hogy pályázatoknál, munkaügyi foglalkoztatásnál különböző kritériumoknak kell megfelelni – tartós munkanélküli legyen, férfi – nő %-os arány, 45 év feletti etnikum stb., s tartani kell a támogatás végéig. Egyre fokozottabban jellemző néhány foglalkoztatott vagy nem foglalkoztatott részéről az agresszív magatartás, mely néha közvetlen konfliktushoz vezet dolgozó és munkairányító, adminisztrátor között.

Egy civilizált társadalomban minden ember egyforma kell, hogy legyen, természetesen meg kell találni a hátrányos helyzetben lévők foglalkoztatási lehetőségét, s a szűk mozgástér miatt szükség van az ilyen irányú alkalmazásukra. Jelenleg ez az egyelten kiút nagyon sok embernél a szociális, mentális, átmeneti anyagi problémák kezelésére.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy előterjesztésemet véleményezze, elfogadásában értsen egyet!

Dévaványa, 2012. november 23.

Földi Imre
*szociális földmunkát és
köz munkát szervező programirányító*